

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér.
Megjelenik vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Zarándok-utca 7. sz. — Telefon 58. sz.

Főszerkesztő:
JANKOVICH LAJOS

Főszerkesztő címe: Budapest, VII. Nagydófa-utca 18. I. 16.
Ide küldendők a lap politikai szellemi részét illető közlemények.
Zomborban fogad: minden szombaton d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig a szerkesztőségben.

A tanítók és a magyar ipar.

Zombor, 1908. október 14.

A nemzet rosszul dotált, de leglegke-ebb napszámotai, a magyar tanítók, immáron megkezdtek nehéz és nemes munkájukat. Faluban, városban egyként megnyitlak az iskolák s a nemzet reményességének rügyei, a tanulólifjúság, odakerült alakító kezük alá. Es mert a gyermeklélek fogékony a jónak befogadására, erős a megismert jó megőrzésére és mert eleddig is sok csalátnyertek már meg a magyar iskolamesterek, hozzájuk fordulunk e sorainkkal és kérjük őket, hogy szivelteljék meg, amit nekik mondunk.

A magyar ipar védelméről van szó. Arról a magyar iparról, mely most teszi első lépéseit a világkereskedelem nagy országulján, amely sok reményre jogosít, de amelynek annyi hitvány ellensége van a világkereskedelemben, amennyi nekünk jutott a történet szinpadán. Ezt a magyar ipart megvédelmezni, terjeszteni s elsősorban is megszereltetni a magyar tanítók feladata.

Hai mincezer tanító legyen a magyar iparnak őrállója. Saját példájával járjon elől, hogy szerény háztartásában egy zsebkendő se legyen, amit osztrák ipar adott. A tanítólakás küszöbén álljon első sorban az igazi vámsorompó; hadd lássák mások is, akik példa nélkül közhönyösek. S aztán ha megkezdik a munkát az ifjusági egyesületek, a tanító legyen az első az agitálók között. A falu bollosait kényyszeríteni kell, ha a szép szó nem használ, hogy csak magyar iparcikkeket áruljanak. Ha az sem használ, olyan ember boltját kerülje el a tanító s iskolája részére ne vegyen onnan egy iv papirost se.

Vagyont mentenek meg vele, nemzeti vagyont, magyar pénzt n agunknak. Hisz csak az 1904. évi forgalmi kimutatások szerint hazánkba Ausztriából 989.295,000 korona értékű árut és terményt hoztak be; csak sálabotot, pipát, ostoronyelet, szivarszipkákat 2.225,500

korona értékben vesszük Ausztriától. Ha a mi hazánkban egy bokor sem volna, meg akkor is szegényleni lehetne ezt, de ezekhez a fa a legnagyobb része a mi erdemekben termelt. Sorompóba tanítók! Magyar földön 1904-ben 9.188,013 korona értékű osztrák cukor került el. A béc-i rongy 212.920,115 kor. ára pamut, pamutfonal, pamutáru értéke után hozott hasznot az osztrák kereskedelem a magyar éhhetetlenségéből. Az eféle cikkek kiszorítá ában a tanítóág sikerrel harcolhat. Harmincezer talán elég hatalmas tábor arra, hogy a vámsorompót minden magyar ember élj-zőbőre állítsa. Arra mindenesetre elég erős, hogy a gyermekben kifejlessze a hazai ipar iránti szeretetet, a miénk szeretetet s utját vágja annak, hogy az egyszerű nép nyakába drága pénzen osztrák rongyot varrjanak. Nevelje a tanító tanítványában erőssé a nemes makacs-ságot, hogy ne ismerjen, ne szeressen, ne akarjon mást, csak a mi magyar földön termelt, magyar kézből került ki, magyar gyártmány.

Amit a Tulipán szövetségek, iparvédő egyesületek a városokban célul tűztek ki maguk elől, aminek eléréseért ezek a város lakosai között fáradoznak, azt tanítók célul, azért fáradoznak faluhelyt a magyar tanítók.

Kemény munka lesz, de nagyszerű, valóságos második honfoglalás!

***. A költségvetés és a vármegyék.** A belügyminiszter költségvetésében a vármegyék közigazgatási, árva-és gyámhatósági kiadásai a jövő esztendőben 1 millió 346 ezer koronával emelkednek. A miniszter ez összegből 100 ezer koronát új járások szervezésére és új állások rendezésére vett föl. A vármegyey közigazgatás fokozatos fejlődése ugyanis elkerülhetetlenné teszi, hogy egyes megyékben a nagyobb kiterjedésű főszolgabírói járásokat létesítsenek és hogy ott, ahol a közigazgatás vitelére a személyzet elégtelennek bizonyult, új állásokat is kreáljanak. A miniszter a megyei nyugdíjalapok segélyezésére és a háztartási hiányok fedezésére szintén 100 ezer koronát állított a költségvetésbe, mert a nyugdíjalapok itt-ott kiemertültek és mert a pótdadó is igénybe vétetett. Azonkívül olyan szükségletek is

fölmerültek, amiket a megyék önényükből fedezni már nem képesek. Előirányzott még a miniszter 55 ezer koronát az évről-évre emelkedő fűtési és világítási költségekre, valamint a papiros- és nyomtatványszükségletekre. De azt is akarja a miniszter, hogy a közigazgatási tisztviselők a szakmájukba vágó és a fölállított közigazgatási szakfőnyvtárak részére beszerzett szakkönyvekhez külön megterhelésük nélkül hozzájuthassanak. Mindezekben kívül még 11 ezer 343 korona szerepel a belügyminiszter költségvetésében, amely teljesen új kiadás. Ezt az összeget a kegyelmes ur azért iratta elő, hogy a tekintetes alispán urak ingyen utazhassanak. Ebből a pénzből az ő ré-zukre va uti bérletjegyeket vesznek, amelyekkel nemcsak a megye szőkhelyén utazhatnak, hanem amelyekkel Budapestre is fölöznahtanak. A jövő évtől kezdve tehát nemcsak a főispánoknál, de az alispánoknál is lesz szabadjegyük, aminek folytán a vasutak személy forgalma bizonyára nagyobb lendületet fog venni. Itt említtük meg, hogy a jövő évi költségvetésben egy egészen új fejezet is van, amely a községi és körörvosok, valamint a bábok illetményeire vonatkozik. A megyékben alkalmazott orvosok a költségvetés szerint törzsfizetésükben 2 millió 635 ezer koronát fognak kapni. Nevezetesen pedig: 435 községi orvos fejenként 1600 koronát, 40 pedig 1400 koronát kap. A körörvosok, akiknek száma 1169, egyenkint 1600 koronát kapnak. Ezekhez még némi korpóték is járul, amelynek összege 637 ezer koronára rug. A helyi pótlékok közül 104 ezer koronát tesznek ki. A községi igazgatási kiadások 462 ezer koronával emelkednek. Ez összegből az új segédjegyzői állások szervezésére 180 ezer korona esik, míg némely átszervezett körjegyzőség 30 ezer korona államsegélyt kap. Nem lesz érdektelen fömleníteni azt sem, hogy a közigazgatási tanfolyam céljaira a jövő évben 37 ezer koronával többet költenek és pedig azért, hogy a szegény növendékeket nagyobb segélyben részesíthessék és hogy azok egy részének a viz-gadját is elengedhessék.

***. Lányi Mór beszámolója.** Lányi Mór országgyűlési képviselő vasárnap Kátymáron beszámolót tartott. A reggeli 7 órai vonattal érkezett oda. Az állomásnál őriási közönség fogadta. A független párt részéről Majer János elnök üdvözölte Lányit, utána Haisler Sándor túzóltóffőparancsnok (gyógygyász) mondott rövid beszédet, majd Rauch István községi bíró a lakosság nevében üdvözölte a képviselőt, aki szíves szavakban köszöntö meg az üdvözlést. Az állomásról a község házához

Ha jót, kellemeset és kristálytisztát akarunk inni, úgy esakis

BÁCSKA GYÖNGYE

savanyúvizet igyunk, mert az jó, kellemes, liszta és oleó is. Kis üveg 5 krajcár nagy üveg 8 krajcár, nagyobb megrendelésnél 4 és 7 krajcár.

Mindig friss töltés kapunk és rendelhető az

Angyal gyógyszerertárban.

Telefon 12. szám. Ha hozzá szállítjuk.

nagy néptömeg kísérte Lányit. Ott Antunius községi jegyző mondott lelkes beszédet. Tíz óraker mondotta el beszámoló beszédét. Lányi Mór, amely általános nagy tetszést aratott. Lányi beszéde végosztéval több látogatást tett. Majer János vendégszerető házában volt ebéd, ahol a vonat indulásáig vég hangulatban ünnepelték a népszerűt képviselőt.

CZEDLER JÁNOS

Zombor, 1908. október 11.

Egy fáradszató harcos. Bácsvármegye és Zombor város egyik legismertebb és népszerű fia hunyta le örök álomra szemét: Czeder János ninos több.

Még zsege ifju volt, mikor a márciusi nagy eszmék lángja gyújtották lelkét és félre tette a könyvet, kardot ragadott kezébe és mint honvéd hadnagy végigküzdötte szabadságharcunkat. S midőn Világossal, majd október 6-ával véget ért a vérérdőzothatban bővelkedő küzdelem, ismét kezébe vette a könyvet és az előbb még bátor szabadsághős, szorgalmas munkássá változott. Ügyvédi diplomát szerzett és megkezdette fáradszatótalan és az állami élet szempontjából értékes működését. Előbb az apatini járás főszolgabírája volt, majd Zombor város főkapitánya lett, s mint ilyen a rendőrség szervezése is a közbiztonság megszilárdítása körül elévülhetetlen érdemeket szerzett. Közben polgártársai bizalmából Zombor város országgyűlési képviselője lett és ezen idő alatt helyes politikai magatartásával és a város érdekeinek őszinte képviselővel polgártársai részéről a legnagyobb elismerést vívta ki magának.

De a társadalmi aktiók elől sem vonta vissza, a zombori „Iparos Dalárda”, „Népkör”, „Sport Egylet”, Kossuth-szobor bizottság elnöke volt és mindezen tisztségek a szociális munkák egész sorát takarják. 1872-ben megalakította Zomborban az önkéntes „Tűzoltó-Egylet” és annak parancsnoka is lett.

Ily nagyarányu közéleti tevékenység után nem csoda, hogy Czeder János szervezete nem bírta el az örökös lázas tevékenységet és utolsó napjait az élőhalottak birodalmában töltötte el, míg nem a halál véget vetett szenvedéseinek.

Az elhunyt családja a következő gyászjelentéssel tudatta mélységes gyászát:

Özv. Czeder Jánosné szül. Kórits Eszter a legmélyebb fájdalomtól sújtva jelenti, hogy szeretett és felejtethetlen jó férje, Czeder János ügyvéd, volt 1848/49-iki honvédhadnagy, Bács-Bodrog vármegye apitini járás főszolgabírája, Zombor sz. kir. város országgyűlési képviselője, Zombor szab. kir. város rendőrfőkapitánya, a sz. kir. 3-ik hadtest polgári biztosa, a zombori „Iparos Dalárda”, „Népkör”, „Sport Egylet”, Kossuth-szobor bizottság elnöke, az általa az 1872-ik évben megalakított zombori önkéntes „Tűzoltó-Egylet” parancsnoka és a Bács-Bodrog vármegyei „Tűzoltó Szövetség” alelnöke, folyó évi október hó 10-én délelőtt, életének 78 ik évében hosszas betegeskedés után Szabadkán elhunyt. A megboldogultnak földi maradványai folyó évi október hó 12-én Zomborba szállították és ugyanazonnap délután 4 óraker fognak a vasúti indóháztól a szent Rókus temetőbe kísértetni és a megtartandó egyházi szertartás után a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni. Lelke üdvéért az engesztelő szentmise-áldozat folyó évi október hó 13-án délelőtt 9 óraker fog a helybeli róm. kath. plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. —

Zombor, 1908 évi október hó 11-én.

Aldás emlékére. Béke hamvaira!

Temetésé hétfőn ment végbe a város közönségének óriási részvétele mellett. Nyugodjék békében.

Hírek.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldése fönnakadást ne szenvedjen.

Orvosi jubileum.

Lapunk mult heti számában adtunk hírt arról, hogy Dr. Neugebauer Dávid ó-ujszivaci kórorvos a hó 17-én ünnepi orvosi működésének 40 éves fordulóját. Ebből az alkalomból a két község ünnepélyt rendez az ószivaci község házában, mely ünnepélynél nemcsak a két testvérközség előjárósága ünnepel hivatalosan, hanem részt vesz azon az egész lakosság, hogy azzal szemben, aki népének tanácsadója, barátja volt hosszú éveken át, az igaz elismerés és szeretet hangján lerózza soha nem muló halálját. Dr. Neugebauer Dávid ugyis mint orvos, ugyis mint ember, egyaránt kiérdemelte a két testvérközség összlakosságának teljes elismerését, mert orvosi szaktudását, mely folyton lépést tartott a haladó korrall, kiválóan tudta egyesíteni a gyakorlattal. Soha sem fordult elő orvosi gyakorlatában, hogy egyik vagy másik pátiense panaszkodott volna reá, mert mint igazi apostola Aeskulápnak tudta, hogy a természetnek más, jobb segítséget is nyújthat, mint a mindenféle mixturákkal és pilulákkal. Közlekenysége, barátságos, szeretetteljes modora, igaz, humánus jelleme valósággyógyító hatással volt a betegre. Nem volt neki az fárdságos, ha egy beteghez hívták, történt legyen az éjszaka vagy nappal, jó időben vagy rosszban, egyformán barátságos és szolgálatkész volt ő mindenkor és minden időben és soha különbséget nem tett gazdag és szegény között. Ő orvos volt és mint ilyen nem azt nézte, hogy szegény vagy gazdag az, aki hívja és az ő segítségét kéri, ő csak a beteget látta a kórágony, akinek baján segíteni kell. Igazi altruista, akinek szívből kívánnak jót mindazok, akik csak ismerik. A kiváló orvosnál Dr. Neugebauerban csak az igaz embert jellemző egyszerűség és szerénység nagyvolt. Kívánjuk, hogy ezen igaz embert az éredek orvost minél később keresse fel az élet ellensége, a halál, az az ellen, akivel oly sokszor vívott embertársai kórágánál diadalmas csatát és amely ellen oly sokszor hátrált már meg az ő tudománya előtt.

A 40 éves működése emlékére rendezendő ünnepély sorrendje a következő: 1. Délelőtt 10 óraker diszkyűlés a járási főszolgabíró, Tárcsya Dezső előnkölte alatt, melyre az ünnepeltet egy bizottság hívja meg. 2. A diszkyűlésen a hatóság nevében ünnepi beszédet Dr. Sági Samu járásorvos mond. 3. A két község nevében magyar nyelven Rákita László róm. kath. plébános, németül Eimann Károly újszivacz község jegyzője, szerb nyelven Raits Milos gör. kel. lelkész üdvözik. — Ezután következnek az ünnepelt lakásán a küldöttségek tisztelgésai. Ezek az orvossággyűlés, szanatoriumi bizottságok, egyházak, hatóságok, olvasókörök, egyletek, szövetkezetek, ipartestület, tűzoltóság. A tisztelgő küldöttségek azután az ünnepelttel együtt díszbezdre Ószivaczon a Hüber-féle vendéglőben gyűlekeznek. Amint az ünnepély sorrendjéből lát-

ható, nagyszabásu ünnepelésben készülnek tisztelői részesíteni az ő éredek orvosokat, Mi, mint a közéleti tevékenység megfigyelői e sorokban rójjuk le igaz elismerésünket e kiváló orvos és ember iránt és meghajjuk zászlókat az ő nagy érdemei előtt, melyeket küzdelemteljes pályáján szerzett. Adjon az isten neki erőt és egészséget, hogy sikerdú: működés-ét községe lakosai és az emberiség javára és boldogságára még sokáig folytathassa!

* **Csak egy virágszálat!** Hogy csak egy virágszálat adjunk a halottak korszortjából a halál jegyeseinek élete visszaváltására, — ezzel a jelszóval nagyszabásu akció indul vármegyénkben és városunkban. Vármegyénk alispánja nemis szívétől indítatva maga vette kezébe a belligyminiszter által engedélyezett könyörödománygyűjtést. A vármegye összes főszolgabíróit fölhívta közreműködésre. És ennek a buzgóságoknak közömböztető, hogy még a legkisebb falucskában is megindul az egyesület gyűjtőtársolyába a gyűjtés. A tarsolyok izléses kivételiek: ódalukon ezzel a fölirattal: „Adakozzunk a tüdőbetegeknek!” Van egy nyílásuk az adomány befogadására. E hó 24-én indul meg a gyűjtés s célja mintegy száz szegénysorsú folyamodó tüdőbeteget azonnal szanatoriumba helyezni, ezenfelül új intézményeket, főleg dispansereket létesíteni a tüdőbetegeknek. Minden egyes ridikülben megszámlált összeget az egyesület hivatalos lapja külön nyugtáz. Örömmel írjuk, hogy az ember-szeretet nemis versenyében a mi vármegyénk és városunk előjár s nemeslelkű hölgyek a temetői gyűjtést is kezükbe vették. Bizunk abban, hogy a temetőgyűjtést kezdeményezni fogják, ha már ugyan eddig nem tették meg.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1908. évi október hó 19-én, hétfőn, d. u. 3 óraker rendes közgyűlést tart. A tárgyszorozatban több igen fontos ügy foglal helyet és így a közgyűlés igen látogatottan igérkezik.

* **A hitközségi iskolák segélyezése.** Zombor város törvényhatósági bizottságához a zombori róm. kath. gör. kel. és izraelita hitközségek kérvényt nyújtottak be az iránt, hogy felekezeti iskoláik fentartására a város nyújtson nagyobb segélyt. A város a beadott kérvények fölött legközelebb tartandó közgyűlésén fog határozni, s remélhetőleg ugy, hogy a város háztartásának egyensulya változást ne szenvedjen. A város közönsége eddig is csak méltányosságot gyakorolt a felekezeti iskolák segélyezésének ügyénél és azt minduntalan fokozni akkor, a midőn arra őt törvény nem is kötelezi, egy kissé furcsa szinben tűnik fel. A méltányosságot a város háztartásának gyülelembe vételével a város eddig gyakorolta a felekezeti iskolákkal szemben, most már itt az ideje, hogy ez a kérdés végre szanaltassék, mert Zombor város fejlődését és a méltányosság amúgyis hátráltatja és újabb terheket vállalni igazán a közvására valónék. A városnak a felekezeti iskolákkal szemben kötelezettsége jogszertir nincs, törvény őt erre nem kötelezi, és így újabb áldozatokat hozni megkerülése volna a törvénynek. A városnak csak községi iskolákkal szemben van kötelezettsége és az is csak bizonyos határig mehet és nem lépheti túl a korlátokat. A város háztartását újabb áldozatok hozásával megbénítani igazán a közvására esnék és így reméljük, hogy a város a felekezeti iskolákkal szemben, végre reálép arra a térére, hogy ezt a kérdést véglegesen rendezze, a hogy azt a törvény jog és igazság megköveteli. Egyébként ezen ügyre még vissza fogunk térni és érdeklődéssel várjuk a városi közgyűlés magatartását.

*** Drágasági pótlék a tisztviselőknél.** Zombor város segéd- és kezelő személyzete kérvényt nyújtott be a városi közgyűléshez drágasági pótlék megszavazására iránt. A város közönsége, hiszszük, hogy alkalmazottainak megélhetését a mai drága világban szívén fogja viselni és méltányos kérelmüket teljesíteni fogja. Ezt annál is inkább reméljük, mert hiszen a képviselőtestület minden egyes tagja érzi és tudja a változott életviszonyok fordulását és így velük szemben csakis méltányosságot fog gyakorolni, ha megélhetési gondjaikat megéldemelt munkásságuk után megkönyvili.

*** Jönnek a színészek.** Polgár Károly színtársulata a szünévadot Nagybecskerekben november hó 3-án befejezte és onnantól társulataival városunkba vonul be, hogy november 4-én megkezdje az itteni évadot. A társulat Nagybecskerekben általános közszeretethek örvend s az ottani közönség honorálja is Polgár direktor igyekezetét, melylyel a pártolást kiérdemeli igyekszik. Polgár Károly igazgató társulattal igen talentumos új erőkket egészítette ki és így a zombori évad elé közönségünk fokozott érdeklődéssel tekinthet. Leővey tükár a napokban már városunkba érkezett, hogy a bérletek gyűjtését eszközölje. Polgár igazgató előzetes színházi jelentését a jövő lapszámunkban fogjuk közölni. Az első előadás november hó 4-én lesz megtartva.

*** Automobil társasközi közlekedés Zomborban.** Mint értesülünk, Zomborban Arad város mintájára egy automobil társasközi közlekedési részvénytársaság fog alakulni. A részvénytársaság nagy alaptőkével kezdené meg működését. E hir igen kellemesen érint bennünket és hisszük, hogy nem kevésbé Zombor város közönségét is, annál is inkább, mert ezen üzem nagyot lendítene Zombor város forgalmán. A kocsiik nemcsak Zombor város belterületén, hanem Zombor—Bezdán és Zombor—Bácskertes—Apatinig is közlekednének.

*** A bácsmegeyi irodalmi társaság új tagja.** A bácsmegeyi irodalmi társaság, október hó 8-án, Vörtesy Károly elnöklété alatt megtartott ülésén, Lukácsy István szabadkai káplánt működő tagjává választotta.

*** A kereskedelmi- és iparkamara ülése.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1908. évi október hó 16-án (pénteken) d. u. 2 órakor a kamarai székház termében ülést tart. A kamara ezen ülésén több fontos ügyet fog tárgyalni, mely hivatva lesz vármegyénk közgazdasági helyzetét fokozni és emelni.

*** Lóverseny.** Térészüke miatt most csak annyit a lefolyt lóversenyekről, hogy ezek mindvégig nagy érdeklődés mellett folytak le. Számos vidéki nézte végig a versenyeket, melynél a hölgyközönség is nagy számban volt képviselve. Mezőgazdák 1. díját Dulics Máté szabadkai gazda lova nyerte. Zombor város díját br. Baich Péter hadnagy lova, urlovások 1. díját Sibrik Sándor főhadnagy nyerte. Az állandíjak br. Neimans nyerte.

*** Sulyos kimenetelű párbaj.** Szabadka társadalmi életét rendkívül mód feligazgatta egy sulyos kimenetelű párbaj, amelyet vasárnap délelőtt vívtak meg a szabadkai Sport-egylet Bathányi utcai tornatermében. Dr. Billitz Hugó szabadkai ügyvéd és dr. Veisz Aladár törvényszéki bíró voltak a párbajozó felek. Délelőtt 9 órakor kétszeri golyóváltással pistolypárbaj volt, amely sebesülést nélkül végződött és 10 órakor volt a kardpárbaj: sulyos feltételek mellett. A kardpárbajban dr. Veisz Aladárt Billitz kardja sulyosan megbezte. Levágta jobb kezének hüvelyk ujját, amelyet amputálni kellett a sebesülés után,

azon kívül a homlokán és a hasán kapott könnyebb sérülést dr. Veisz. Dr. Billitz Hugó a jobb karján kapott könnyebb sérülést. A párbajsegédek voltak dr. Veisz Aladár részéről dr. Platt Viktor ny. főbíró és dr. Purgly Sándor volt orsz. képviselő, dr. Billitz Hugó részéről dr. Vécsői Samu és dr. Schellér Adorján ügyvédek. A párbaj alig tartott tovább tíz pillanattal, az összeesapás rendkívül heves volt. Dr. Veisz Aladár seibeit dr. Prokesch Géza, dr. Billitzót dr. Váli Dezső kötözték és varrták be. A párbaj oka az volt, hogy dr. Billitz Hugó szombaton este Veisz bíró a Kossuth-utcaon sulyosan inzultálta. Az egész városban rendkívül nagy a részvét dr. Veisz Aladár iránt, aki a szabadkai törvényszék egyik legkiválóbb bírása és aki a szabadkai előkelő társaság kedvelt tagja. Hogy az inzultusnak mi volt az oka, arról biztosat a feleken kívül senki sem tud.

*** A zombori jótékony magyar egylet** legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy a folyó hó 25-én tartandó délutáni teával kapcsolatosan tombolt is rendez. Tekintettel a jótékonyokra ezton is felkéri az elnökség a nagyerdemű közönséget, hogy a tombolatárgyakat, mint jótékony adományokat az egyesület rendelkezésére bocsájtsa és szives ajándékaikat az egyleti elnök, Preszly Jánosnak lakására (Apolló utca) folyó hó 23-ig beküldeni sziveskedjék. Akármily csekélység legyen a tárgy, hálás köszönettel fog fogadtatni úgy az egyesület részéről, mint azok nevében, kiknek sajnálatos helyzetén és nyomorán enyhíteni az egylet legfőbb célja.

*** A vasárnapi munkaszünet kiterjesztése a postán.** A keresk. miniszter legújabb intézkedésével a postán az eddig megállapított vasárnapi korlátozott felvételű szolgálati időt október 1-től kezdve a naptárban piros betűvel jelzett összes ünnepnapokra kiterjesztette. Nagyobb vidéki kincstári hivatalokban, hol a helyi méltánylást érdemlő körülménynek ezt igazolta tesszik, az igazgatóság elrendelheti, hogy a különben munkaszünetes ünnepnap délutánjának bizonyos meghatározott órájában az ajánlottlevelek felvétessenek.

*** Új személydíjszabás** életbeléptetése. A Baja—Zombor—Ujvidéki, Hegyes—Feketehegy—Palánkai h. é. vasutaknak „Déludavidéki h. é. vasut” cím alatt történt egyesülése folytán ezen vasuton f. é. nov. 1-én új személydíjszabás lép életbe, mely által az 1908. febr. 1-én életbe lépett személydíjszabások érvényen kívül helyzetnek.

*** Községi adó nélkül járás** A szablyai járás azon ritka járasok egyike, amelynek községi törzsvagyon jövedelméből fedezik kiadásait és így községi adót nem vetnek ki a lakosságra. Mostanában a járás öt községe letárgyalta a költségvetéseket és ezek mind fölösleggel zárultak. A rekordot Csurogot érte el, amely 300,000 K-án felüli fölösleg állapított meg. Az óriási jövedelmet a rét adja.

*** Zenepalota építés Szabadkán.** Szabadka város törvényhatósági bizottsága dr. Bíró Károly polgármester indítványára kimondotta, hogy zenepalotát épít. A zenepalotában elhelyezett nyer a városi zenede és egy nagy hangversenyterem. A tervek készítésére országos pályázatot hirdetnek.

† Halálozások. Szalay Szaniszló Bács-szentiván község s. jegyzője f. hó 6-án életének 30. évében hosszú és kínos szenvedés után, Budapesten meghalt. A meghalottul hült tetemet a család Gősonpolyára szállította s ott f. hó 8-án a családi sírboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

Ózv. Baum Henrikné szül. Krisshaber Paulina életének 66. évében f. hó 5-én Bécsben, ahol sulyos műtétet végeztek rajta, rövid szenvedés után elhunyt. Juhász József kulai földbirtokos, f. hó 7-én életének 48-ik évében hirtelen elhunyt. Halála az egész községben nagy részvétet keltett.

*** Szüreti ünnep Bezdánban.** Bosnyák János községi jegyző, iskolaszéki elnök, annak öröme, hogy a közs. iskolák államosításának ügye nyélbe van ütve, a helyi iskolák tanítóit, az iskolajogi barátait és támogatóit, a község hivatalnokait a „Szigetben” lévő híres szőlőtelepén szüreti ünnepségen látta f. hó 12-én. A tekintélyes számu vendégsereg összeinte örömmel élvezte a házi gazda lekötözöz, szíveslyes vendég-szeretetét és elragadtatással szemlélte a telep isteni áldását. A régi híres szüreti ünnepeket látták megújulni. Kitűnő italok és gyümölcsök mellett volt birka és nyul paprikás, nyáron sült birka, süllő, cigányzene, tánc, sok kedélyes móka, mit a szüretelő nép produkált. A résztvett vendégek a kellemes érzetek édes emlékével és a derék házi gazda iránti hálával távoztak estefelé a minta telepről.

*** Huszonkilenc betörést követett el.** Gardinovácski Mirko tündéres-i lakos — mint tudósítók írja — a folyó é a mult év folyamán Tündéresen 29 betöréssellopást követett el. Most azonban rajta vesztett. A rendőrség épen munkaközben esipte meg s elfogta. Két nagy kocsit lopott holmit találtak nála. Az újvidéki királyi ügyész-székhez kísérték be.

„IDEÁL” pörköltkává a legjobb

*** Dunahid Ujvidéken.** Az újvidéki Dunahid tervét a kereskedelemügyi miniszter — a katonai kincstár meghallgatása után — véglegesen jóváhagyta, úgy hogy a tervezésnek megbízott Zselinszky Szilárd dr. műegyetemi tanár munkáját most haladéktalanul megkezdheti.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár r. t. bácsmegeyi képviselete
SZELES JENŐ. ZOMBOR
Mintaraktár
kutszivattyukban és tűzfecskendőkben.
Hazai gyártmány.

*** Az újvidéki városi szinkör** építésének ügye a megvalósulás stádiumába jutott, amennyiben a város szinügyi bizottsága kimondotta, hogy 120,000 koronára tehető költséggel szinkört épít és annak tervét Kopczek György budapesti építész-szel dolgoztatja ki.

*** Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szölszethez csak némileg is értenek és oly vidéken laknak, hol a szölsz megérik vagy ahol a filoxera a szölszöket elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők, tehát ahol szölszömvivéléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetnek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda” Budapest IV. Róser-Bazár,

(Mindenki Bácska Gyógytét igyék! mert az főtétlenül megöv mindennemű fertözö betegségekttől.

Felölös szerkesztő: OBLÁT KÁROLY.
Szépirodalmi főmunkatárs: Dr. MÜLLER JÁNOS.

Nyílttér.*)

Az embernek nincs alattomosabb ellensége,

mint a meghűlés. Ez mindentéle éveszokban rátámadhat és legelőbnyire akkor, a mikor legkevésbé sejjük. Es hányszor keletkezett már egy elhanyagolt meghűlésből súlyos betegség és sorvadás. Ilyen körülmények között igazi szerencse, hogy ezt az ellenséget kényelmesen és a mellett hatásosan le lehet győzni, ha megszokjuk, hogy a meghűlés minden jelére azonnal Fay valódi szodenijét használjuk. Természetes, hogy Fay valódi szodeni ásványpaszillóját megelőzően is alkalmazzzák. Ezzé skatulya 1 K. 25 fillérért mindentén kapható.

Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: A. Fr. Guntzert Wien, IV., Gr. Neugasse 17. Főraktárak Budapesten: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci körút 17., Kochmeister Frigyes utóda, V., Hold utca 8., Thallmayr és Solta V., Zrínyi utca 3., Török József, VI., Király utca 12.

* Ezen rovat alatt közlötökért nem vállal felelősséget a szerk.

Szőlőoltványokat szállít, fajtiszta-sávért

Jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kükküllömenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes 66.** (Nagykükküllő megye). Törek képes árjegyzéket kéri. Az árjegyzékben találhatók az ország minden részébe elismerő levelek, eme fognak minden szőlőbírók megrendelésének megtelődött az ismerő személyekkel egy óra, mint irásbe írt a zonyiságot szerezhel magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideg állapotban szenved, kérjen italot, nyílen és barmontre kapható a szabad, hatyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

4145 szám
kig. 908

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásba kebelezt Káty községben üresedésben levő I-ső inoki állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen keresztlevelel is felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi október hó 29-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Az állás javadalmazása évi 800 kor. fizetés és 160 kor. lakbér.

Titel, 1908. évi október hó 3-án.

Szembő János,
főszolgabíra.

Hirdetmény.

Naponta kiesinyben és nagyban eladó 1907/8. évi téli vágású tüzelőfa, még pedig:

Bükffa hasáb . . . I. minőségű ölenként 24 kor., vagononként 10000 kg. 120 kor.
Gyertyánfa h. I. és II. minőségű ölenként 26 kor., vagononként 10000 kg. 125 kor.
Cserta hasáb . . . I. minőségű ölenként 25 kor., vagononként 10000 kg. 120 kor.
Nyírfahasáb . . . I. minőségű ölenként 18 kor., vagononként 10000 kg. 110 kor.
Gyertyánfa dorong I. minőségű ölenként 18 kor., vagononként 10000 kg. 95 kor.
Tölgyfa dorong . . I. minőségű ölenként 14 kor., vagononként 10000 kg. 85 kor.
Ezenkívül 150000 darab hasáb és gömbölyű szőlőknek való tölgyfakaró 175 cm-től 250 centiméter hosszúságban. Valamennyi vagon (franko) Čaglin, Ljeskovica vagy Londžica vasuti állomásokhoz. — **Aki nagyobb mennyiséget óhajt, megállapodás végett forduljon a**

Kutjevói uradalomhoz.

Irenovaci erdőgazdaság u. p. Ljeskovica.

A zombori fogyasztási adóberlőség

kitünő új borokat

50 litertől kezdve adóval együtt

== 40 fillérért ==

ad el literenként.

Egyedül valódi csak **THIERRY BALZSAMA**

a földi pap éval mint védőgyógye. Legkevésbé megkald. 12/2 vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott különleges g. utazók a sdi nyeg 5 koruna. — Csomagolás nyílen. **Thierry Centifolium-Kenőcs.** Legkevésbé megkaldés 2 doboz 3.60 koruna. A legjobb haziserek gyomorbu, gyomorfégés, görcs, köhögés, mellbu, minden belse gyuladásokra, köztvény, tagszaggatás, mindentéle seb, sorvadás, talpog, deganat mindenemű sérüléseknél, stb. ellen. Igy tessék címezni:

Védőnyal Thierry A., Pregrada Rohics mellett.

Raktárak Budapesten: Török József gyógyszerész, Egger J. és Egger Leó dr. és Veres L. Lugos. Rakt.: Német gyógyszerára a szent Háromság-hoz Zombor. Telefon 71. szám.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsés a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a **Zomborban, (Kossuth Lajos-utcában)** fennállott

• • **Otthon Kávéházat** • •

átvettem, azt teljesen ujonnan átalakítottam, berendeztem és

ELITE KÁVÉHÁZ

cim alatt tovább vezetve

1908. évi október hó 6-án este

SIPOS FERKÓ zenekarának közreműködése mellett **ünnepélyesen megnyitottam.**

Kitünő italokról, kűstokról és hideg ételekről leand. **Reggeli kávé tejes kenyérrel egy óra 7 kor.**

Uzletemet a legszolidabb alapon óhajtván vezetni, főtörekvésem oda fog irányulni, hogy gyors és pontos kiszolgálásom, valamint szolid áram által tisztelt vendégeim teljes megelégedését kiérdemeljem.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztellel

Weinfeld Mór, az „Elite Kávéház“ tulajdonosa.

Telefon a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll.

15 percz alatt **Padló Email Lack** - száradó -

Kapható: ifj. Heindlhofer Róbertnél Zombor.

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.